

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - **Ontwerp van decreet houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B**
- **Definitieve goedkeuring**

1. INHOUDELIJK

Bijgaand ontwerp van decreet vormt een belangrijke schakel in de hervorming van de rijopleiding in Vlaanderen.

Het voorziet in de invoering van een verplicht terugkommoment op een ogenblik dat de beginnende automobilist over enige rijervaring beschikt.

Het ontwerp vormt de derde fase in de uitvoering van de conceptnota rijopleiding categorie B die eerder door de Vlaamse Regering werd goedgekeurd (VR 2015 0412 DOC.1293/1BIS).

De Vlaamse regering hechtte op 14 juli 2017 haar principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B (VR 2017 1407 DOC.0746/1).

De Vlaamse minister, bevoegd voor Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn werd gelast om over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA) evenals het advies in te winnen van de Raad van State met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

2. BESPREKING VAN DE ADVIEZEN

1. Advies van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA)

Op 17 juli 2017 ontving de Mobiliteitsraad de adviesaanvraag betreffende het voorontwerp van decreet houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B.

Het advies van de Mobiliteitsraad werd ontvangen op 7 september 2017.

De Mobiliteitsraad onderschreef in het advies de inhoudelijke richting die werd vastgelegd in de conceptnota van 4 december 2015 (VR 2015 0412 DOC.1293/1BIS) en formuleerde een aantal suggesties.

Naar aanleiding van dit advies werd de memorie van toelichting aangevuld waarna het dossier voor advies werd overgemaakt aan de Raad van State.

2. Advies van de Raad van State

Op 21 september 2017 werd de Raad van State, afdeling Wetgeving verzocht binnen de dertig dagen een advies te verstrekken over het voorontwerp van decreet houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B.

De Raad van State bracht zijn advies 62.178/3 uit op 23 oktober 2017. De Raad van State formuleerde hierin een aantal opmerkingen. Hieronder volgt de bespreking van het advies per randnummer.

- Het advies over de strekking van het voorontwerp (nr. 2 van het advies) behoeft geen verdere toelichting.
- Wat de materiële bevoegdheid betreft, geeft de Raad duidelijk aan dat de decreetgever bevoegd is op grond van de gewestbevoegdheid inzake de rijopleiding bedoeld in artikel 6, §1, XII, 6° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (nrs. 3.1. - 3.2.). Dit behoeft dan ook geen verdere toelichting.
- In de nummers 4.1. tot 4.5. gaat de Raad van State in op de territoriale bevoegdheidsverdeling.

De Raad van State merkt op dat het niet bestaanbaar zou zijn met de bevoegdheidsverdelende regels dat de verplichting tot het volgen van het terugkommoment van toepassing zou zijn op de houder van een door een Vlaamse gemeente toegekend rijbewijs B die gedurende de termijn tijdens dewelke het terugkommoment moet worden gevolgd, zijn woonplaats heeft in een gemeente van een ander gewest, vermits zodoende de ontworpen regeling een extraterritoriale draagwijdte zou hebben (nr. 4.3., eerste alinea en nr. 4.2.).

De Raad merkt echter ook op dat uit de memorie van toelichting blijkt dat dit niet de bedoeling is van de stellers van het ontwerp (nr. 4.3., tweede alinea). De Raad van State wijst in dat verband op zijn adviespraktijk dat het territoriale toepassingsgebied van de regelgeving van het Vlaamse Gewest is bepaald in de Grondwet en in de bijzondere wetten ter uitvoering ervan, zodat dit niet moet worden herhaald in de ontworpen regeling. De Raad is evenwel van oordeel dat dit in deze niet opgaat, vermits de ontworpen regeling door het gehanteerde aanknopingspunt van die aard is dat ze van toepassing is op de houder van een door een Vlaamse gemeente toegekend rijbewijs B die gedurende de termijn tijdens dewelke het terugkommoment moet worden gevolgd, zijn woonplaats heeft in een gemeente van een ander gewest dan het Vlaamse Gewest. Een dergelijke extraterritoriale werking is volgens de Raad niet bestaanbaar met de bevoegdheidsverdelende regels (nr. 4.3., vierde alinea).

De Raad stelt dat de zo-even geschetste bezwaren niet zouden gelden wanneer als aanknopingsfactor niet “de houder van een rijbewijs B dat een Vlaamse gemeente heeft afgeleverd” zou worden gehanteerd, maar de bestuurder die bij afloop van de termijn tijdens dewelke het terugkommoment moet worden gevolgd, is ingeschreven in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister van een Vlaamse gemeente (nr. 4.5., eerste alinea).

Aan deze suggestie van de Raad van State wordt tegemoetgekomen door het territoriale toepassingsgebied van het decreet uitdrukkelijk vast te leggen in een hoofdstuk 2 “Territoriaal toepassingsgebied” bestaande uit het artikel 3 van het decreet en dit op de door de Raad van State gesuggereerde wijze.

Binnen de groep van personen waarvoor het Vlaamse Gewest exclusief territoriaal bevoegd is (en ten aanzien waarvan de andere gewesten dus territoriaal niet bevoegd zijn, zie artikel 3), duidt het tweede lid van artikel 4 de categorie van personen aan ten aanzien waarvan de verplichting om het terugkommoment te volgen geldt. Het tweede lid van artikel 4 voorziet dat de verplichting om het terugkommoment te volgen enkel geldt voor de personen die een

rijbewijs B afgeleverd kregen door een Vlaamse gemeente. Het is thans immers om de in de memorie van toelichting aangegeven redenen niet wenselijk om het terugkommoment verplicht te stellen ten aanzien van personen die hun rijbewijs B verkregen in een niet Vlaamse gemeente.

- In nummer 4.5., tweede en derde alinea wijst de Raad van State erop dat het decreet in overeenstemming is met het in artikel 6, §1, XII, 6° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalde voorbehoud “dat inwoners van een gewest vrij zijn om een rijkschool te kiezen die, of examen af te leggen in een centrum dat in een ander gewest is gelegen en met dien verstande dat een in een bepaald gewest erkende rijkschool eveneens in de andere gewesten werkzaam mag zijn”. Het advies behoeft op dat punt geen verdere toelichting.
- In de nummers 5.2., 5.3. en 5.4. gaat het advies in op de nuancering op de ambtelijke aangifteplicht (artikel 29 Wetboek van Strafvordering) die door artikel 10, §2, tweede lid wordt ingevoerd. De Raad stelt dat de stellers van het ontwerp dienen na te gaan of een bijkomende verantwoording kan worden gegeven voor het gebruik van de impliciete bevoegdheden, bijvoorbeeld door aan te tonen dat de regel bijdraagt tot de efficiëntie van het sanctioneringssysteem.

In de memorie van toelichting wordt een bijkomende verantwoording gegeven daartoe.

- In de nummers 5.1. en 5.5. stelt het advies dat de decreetgever op grond van de impliciete bevoegdheden de politierechtbank kan aanwijzen als bevoegde rechtbank en de in het decreet voorziene procedureregels kan uitwerken. Het advies behoeft op dit punt geen verdere commentaar.

In de laatste alinea van nummer 5.5. merkt de Raad van State op dat het niet noodzakelijk kan worden geacht voor de uitoefening van de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest om erin te voorzien dat de politierechtbank beslist “in het kader van een tegensprekelijk en openbaar debat” (artikel 11, §3, tweede lid van het ontwerp). Het tegensprekelijk en openbaar karakter van de procedure vloeit immers reeds voort uit het gemeen recht en moet volgens de Raad van State niet worden herhaald. Hetzelfde geldt voor artikel 11, §3, vijfde lid, van het ontwerp, naar luid waarvan de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing zijn op het beroep bij de politierechtbank. De tekst wordt op dit punt aangepast.

- In de nummers 6.1. en 6.2. gaat het advies in op het toepassingsgebied in de tijd van het decreet. De Raad van State stelt hierbij dat artikel 13 van het ontwerp, geen voldoende rechtsgrond biedt om bij een besluit van de Vlaamse Regering het toepassingsgebied van de ontworpen regeling te beperken tot bestuurders die vanaf 1 oktober 2017 een aanvraag hebben ingediend bij de gemeente om een voorlopig rijbewijs te verkrijgen.

In navolging van de suggestie van de Raad van State wordt in artikel 13 een tweede lid ingevoegd dat bepaalt dat het aan de Vlaamse Regering toekomt om te bepalen op welke categorieën van bestuurders de verplichting om het terugkommoment te volgen van toepassing is in de tijd. Voor het overige wordt verwezen naar de artikelsgewijze bespreking bij artikel 13.

- In nummer 7.1. gaat de Raad van State in op de vergoeding die verschuldigd is voor het volgen van het terugkommoment. De Raad stelt dat de tekst van het decreet de gevallen moet bepalen waarin de heffing verschuldigd is en door wie deze verschuldigd is. Om aan deze opmerking tegemoet te komen wordt een artikel 5 ingevoegd in Hoofdstuk 3.
- In antwoord op nummer 7.2. van het advies bevestigen de stellers dat het niet de bedoeling is om de pv's bijzondere bewijskracht te verlenen. Dit behoeft dan ook geen verdere toelichting.
- In de nummers 8 tot 12.2. formuleert de Raad van State een aantal tekstuele suggesties. Deze worden gevolgd.

- In nummer 12.3. merkt de Raad van State - met verwijzing naar het arrest nr. 159/2016 van het Grondwettelijk Hof - tot slot op dat de politierechtbank die uitspraak doet over de opgelegde bestuurlijke geldboete de mogelijkheid moet worden verleend om uitstel toe te kennen van de tenuitvoerlegging van haar beslissing. In artikel 11, §3, tweede lid van het decreet wordt aldus in de mogelijkheid voorzien dat de politierechtbank uitstel van de tenuitvoerlegging kan toestaan op dezelfde wijze als het strafrecht dat zou kunnen.

Het voorontwerp en de memorie van toelichting werden aangepast aan de opmerkingen van de Raad van State en worden thans voorgelegd aan de Vlaamse Regering met het oog op definitieve goedkeuring.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Op dit vlak zijn geen wijzigingen ten opzichte van de nota waaraan de Vlaamse Regering op 14 juli 2017 haar principiële goedkeuring verleende (VR 2017 1407 DOC.0746/1).

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Op dit vlak zijn geen wijzigingen ten opzichte van de nota waaraan de Vlaamse Regering op 14 juli 2017 haar principiële goedkeuring verleende (VR 2017 1407 DOC.0746/1).

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Op dit vlak zijn geen wijzigingen ten opzichte van de nota waaraan de Vlaamse Regering op 14 juli 2017 haar principiële goedkeuring verleende (VR 2017 1407 DOC.0746/1).

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Op dit vlak zijn geen wijzigingen ten opzichte van de nota waaraan de Vlaamse Regering op 14 juli 2017 haar principiële goedkeuring verleende (VR 2017 1407 DOC.0746/1).

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B en aan de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn te gelasten voornoemd ontwerp van decreet en de bijhorende memorie van toelichting, in naam van de Vlaamse Regering, in te dienen bij het Vlaams Parlement.

Ben WEYTS

Bijlagen:

- Het definitief goed te keuren ontwerp van decreet houdende het terugkommoment in het kader van de rijopleiding categorie B;
- De bijhorende memorie van toelichting;
- Het advies van de Mobiliteitsraad van 7 september 2017;
- Het advies 62.178/3 van de Raad van State van 23 oktober 2017.